

Regionstyrelsens protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-03-16

Tid: 13:00 – 15.04

Plats: Styrelserummet, Regionhuset/Teams

§§ 27- 48

Beslutande

Anders Öberg (S), ordförande

Linda Frohm (M)

Camilla Friberg (S)

Daniel Bergman (M)

Johannes Sundelin (S)

Kenneth Backgård (SJVP)

Anna-Carin Aaro (S)

Doris Messner (SJVP)

Sven-Gösta Pettersson (S)

Marianne Sandström (SD)

Kristina Taimi (S)

Lage Hortlund (SD)

Glenn Berggård (V)

Linda Jonsson (V)

Birgitta Johansson Huuva (C)

Övriga närvarande

Ulf Bergman, tf. regiondirektör

Helena Trældal, kanslichef

Linnea Nyström, regionjurist

Satu Norsten Manninen, stabschef

Jan Öström, ekonomidirektör

Pia Näsvall, hälso- och sjukvårdsdirektör

Roger Jönsson, kommunikationsdirektör

Håkan Kero (KD), oppositionsråd

Caroline Svensson (C), regionråd

Sekreterare

Johanna Widgren

Justerat digitalt

Anders Öberg
ordförande

Kenneth Backgård
Justerare

Innehållsförteckning

Sammanträdet öppnas	4
Upprop/fastställande av närvarorätt vid sammanträdet.....	5
Val av protokolljusterare.....	6
Fastställande av slutlig föredragningslista	7
Regiondirektörens rapport	8
Meddelanden till regionstyrelsen 2023-03-16	9
Delegationsbeslut anmälda till regionstyrelsen 2023-03-16.....	10
Återrapportering från regionstyrelsens temasammanträde 2023-03-1611	
Återrapportering av regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören	
2023-02-08	12
Val förrättade av regionstyrelsen 2023- 02-08	13
Uppdatering av riktlinjen Regionstyrelsens ledning, styrning och	
uppföljning	14
Förberedande åtgärder och konsekvenser vid införande av nytt	
vårdinformationssystem.....	17
Initiativärende 1-2022 om delegation till räddningstjänsten att ge	
behandling med syrgas inom ramen för IVPA	20
Forskarskola Nära vård.....	22
Finansiering av överenskommelse med Norrbottens kommuner	26
Systematiskt arbetsmiljöarbete 2022	29
Egenavgifter läkemedel för flyktingar som ansökt om eller beviljats	
uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet	32
Remiss Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir en skyddad	
yrkestitel	34
Jämställdhetsintegrering i nämnder	36
Divisionernas årsrapporter 2022.....	39
Årsredovisning Region Norrbotten 2022.....	45
Regiongemensam analysplan 2023.....	55

§ 27

Sammanträdet öppnas

Regionstyrelsens ordförande Anders Öberg (S) förklarar sammanträdet öppnat kl. 13.00 den 16 mars 2023. Sammanträdet genomförs i Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams.

§ 28**Upprop/fastställande av närvarorätt vid sammanträdet**

Efter upprop konstateras att samtliga som kallats till mötet inställt sig.

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att sammanträdet ska vara öppet för allmänheten.

§ 29**Val av protokolljusterare****Regionstyrelsens beslut**

Regionstyrelsen beslutar utse ledamoten Kenneth Backgård (SJVP) att jämte ordföranden justera protokollet.

Justering sker digitalt.

§ 30**Fastställande av slutlig
föredragningslista****Regionstyrelsens beslut**

Regionstyrelsen beslutar fastställa föredragningslistan.

§ 31**Regiondirektörens rapport**

Dnr 00445-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens rapport mars 2023

Utökning av befattningar division Regionstöd

Åtgärder för att stärka regionarkivet och kanslienheten

Ärendet

Regiondirektörens rapport enligt bilagor.

§ 32

Meddelanden till regionstyrelsen 2023-03-16

Dnr 00310-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

Protokoll Hälsa- och sjukvårdsnämnden 2023-01-27

Protokoll Regionala utvecklingsnämnden 2023-02-01

Protokoll Patientnämnden 2023-02-09

Ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden

Patientnämnden

Ämne

Protokoll 2023-01-27

Protokoll 2023-02-01

Protokoll 2023-02-09

§ 33**Delegationsbeslut anmälda till
regionstyrelsen 2023-03-16**

Dnr 00070-2023

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna förteckning över delegationsbeslut.

Beslutsunderlag

Min Vård Norrbotten

Delegationsbeslut Upphandlingsenheten 2022-12-22 – 2023-02-05

Delegationsbeslut Upphandlingsenheten 2023-02-06 – 2023-02-28

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Regionstyrelsens ordförande

- Undertecknande av Min Vård Norrbotten, dnr 00427-2023

Upphandlingschef

- Delegationsbeslut Upphandlingsenheten 2022-12-22 – 2023-02-05
- Delegationsbeslut Upphandlingsenheten 2023-02-06 – 2023-02-28

§ 34**Återrapportering från regionstyrelsens
temasammanträde 2023-03-16**

Dnr 00086-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Ordföranden informerar om regionstyrelsens temasammanträde 16 mars 2023 som bestod av följande:

- Organisatoriska behov för en hållbar upphandling
- Utvecklingsplan – reviderad version
- Ombyggnationer i Vittangi
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Arbetsmiljöverket

§ 35

Återrapportering av regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören 2023-02-08

Dnr 00094-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning

I regionstyrelsens plan framgår bland annat styrelsens uppdrag till regiondirektören. Regionstyrelsen kan också ge regiondirektören uppdrag kopplade till regionstyrelsens behandling av olika ärenden. För att ge regionstyrelsen aktuell och löpande information om de åtgärder som vidtagits med anledning av olika uppdrag lämnas redovisning om detta kontinuerligt till regionstyrelsen.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsens protokoll 2022-11-09

Ärendet

Från ärendet "Revisionsrapport Granskning av regionstyrelsens uppsikt samt regionala utvecklingsnämndens beredning inom området" regionstyrelsen 2022-11-09:

Regionstyrelsen beslutade att ge regiondirektören i uppdrag att säkerställa att uppdatera riktlinje Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning så att det överensstämmer med gällande reglemente för regionstyrelsen.

- Ärendet hanteras på regionstyrelsen 2023-03-16 och går därefter vidare till regionfullmäktige.

§ 36

Val förrättade av regionstyrelsen 2023-02-08

Dnr 1372-2022

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att

1. utse ledamot och ersättare enligt nedan förslag.
2. i efterhand godkänna beslutade val enligt bilaga.

Ärendet

Val till Viltförvaltningsdelegationen ska tas av regionstyrelsen. Inför aktuell tjänstgöringsperiod tvingades valet göras av Regionala utvecklingsnämnden på grund av tidsbrist.

Glenn Berggård (V) har efter valet i Regionala utvecklingsnämnden avsagt sig uppdraget som ledamot i Viltförvaltningsdelegationen. Vänsterpartiet har lämnat förslag på ny ledamot och ersättare enligt nedan.

Viltförvaltningsdelegationen

Tjänstgöringsperiod 2023-01-01 – 2026-12-31

	Ledamot
1	Linda Jonsson (V)

	Ersättare
1	Jeanette Wäppling (V)

Protokollsutdrag skickas till:

Länsstyrelsen

§ 37

Uppdatering av riktlinjen Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning

Dnr 00310-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att fastställa riktlinjen Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning.

Beslutsunderlag

Riktlinjen Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning (föreslagna tillägg är markerade med gult).

Ärendet

Bakgrund

Regionfullmäktige i Norrbotten beslutade vid sammanträde den 28-29 oktober 2020 att fastställa en riktlinje för regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning.

Regionens revisorer har i revisionsrapporten ”*Granskning av regionstyrelsens uppsikt samt regionala utvecklingsnämndens beredning inom området*” bl.a. granskat regionstyrelsen utövande av sin uppsiktsplikt över nämnder, kommunalförbund, bolag och andra juridiska driftsformer.

Med anledning av revisionsrapporten beslutade regionstyrelsen den 9 november 2022 att ge regiondirektören i uppdrag att uppdatera riktlinje Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning så att det överensstämmer med gällande reglemente för regionstyrelsen.

Föreslagna uppdateringar av riktlinjen

Felaktiga hänvisningar till paragrafer

Revisionsrapporten uppmärksammade att det i riktlinjen förekommer flera felaktiga hänvisningar till paragrafer i Regionstyrelsens reglemente.

Dessa felaktiga hänvisningar rättas i det nu aktuella förslaget.

Uppsiktsplikt över föreningar och stiftelser

I revisionsrapporten framfördes att ”Riktlinjen rubriksätter uppsikten inom det område som är kopplat till reglementet som uppsikt av bolagen. I regle-

mentet framgår dock att styrelsen ska ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som regionen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för regionen.” och att ”Riktlinjen tydliggör inte hur formerna för uppsikt ska formaliseras för all kommunal angelägenhet som bedrivs av annan juridisk person än regionen. Detta eftersom riktlinjen inte på ett tydligt sätt omfattar stiftelser och föreningar.”

Mot bakgrund av detta föreslås tillägg i riktlinjen avseende hur styrelsens uppsikt över föreningar och stiftelser ska utövas.

Redovisning av verksamheten i förhållande till fastställt ändamål för verksamheten

I revisionsrapporten framfördes att ”Den rapportering som i praktiken lämnats för bolag, stiftelser och förbund fokuserar inte på verksamhetsmässiga mål, hur verksamheten bedrivits under året. Inte heller framgår någon annan information om utvecklingen av verksamheten. Den verksamhetsrapportering som lämnas gällande verksamhetsmässig utveckling mot bakgrund av fastlagda mål sker i huvudsak endast kopplat mot regionens nämnder. För övriga verksamheter i form av bolag, stiftelser och förbund framgår endast delar av det fastlagda ändamålet med verksamheten, inte hur utvecklingen sett ut i relation mot verksamhetsmål.” Revisionsrapporten rekommenderar att regionstyrelsen vidtar åtgärder i syfte att säkerställa att den rapportering som lämnas omfattar såväl verksamhet som ekonomi för regionens samlade verksamheter.

I nu aktuellt ärende föreslås därför att regionstyrelsen, som en del av sin uppsiktsplikt avseende bolagen, föreningar och stiftelser, ska ta del av årlig redovisning av verksamheten i förhållande till fastställt ändamål för verksamheten.

Jävsfrågor

Revisorerna rekommenderade att regionstyrelsen vidtar aktiva åtgärder i syfte att säkerställa att det sker en tydlig prövning av jäv när prövningen ska ske av sådan verksamhet där ledamöter i styrelse och nämnd tillika har engagemang.

Mot bakgrund av detta föreslås att ett avsnitt om jävsfrågor införs i riktlinjen.

Tillägg under Styrande förutsättningar

Under lagrum och styrande förutsättningar har ”Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden” lagts till.

Jämställdhetsperspektiv

Såsom framgår av riktlinjen anges i 1 § 6 stycket regionstyrelsens reglemente bl.a. att styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och arbeta med jämställdhet och mångfald ur ett regionalt perspektiv. I regionstyrelsens uppföljning ingår därmed att beakta hur regionens verksamheter arbetar med jämställdhetsfrågor och att verka för att regionens samlade verksamheter arbetar för ökad jämställdhet.

Barnrättsperspektiv

Barn bedöms inte påverkas av beslutet.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektören

Regionala utvecklingsdirektören

Ekonomidirektören

Stabschefen

§ 38

Förberedande åtgärder och konsekvenser vid införande av nytt vårdinformationssystem

Dnr 1307-2022

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

Medel om 33,5 mnkr tillskjuts till projektet Införande av framtidens vårdinformationssystem, FVIS, för utbildningsinsatser, tillsättning av tjänst som förändringsledare och tillsättning av delprojektledare för ”Verksamhetens införande”. Finansiering anvisas ur regionstyrelsens särskilda anslag för Införande av FVIS.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen anser det nödvändigt att säkerställa ett kvalitativt och effektivt införande av Framtidens Vårdinformationssystem (FVIS) i Region Norrbottens verksamhet. Besluten förväntas säkerställa att nödvändigt stöd finns för verksamheterna under inkörningstiden av FVIS.

Sammanfattning

För att säkerställa ett kvalitativt och effektivt införande av Framtidens Vårdinformationssystem (FVIS) i Region Norrbottens verksamhet föreslår regionstyrelsen flera beslutsåtgärder. Huvudprojektet Införande av FVIS i region Norrbotten kompletteras med delprojektet Verksamhetens införande. Projektiden för delprojektet omfattar 2024-2025. Medel avsätts även till huvudprojektet för tillsättning av förändringsledare samt för utbildningsinsatser vid införande av FVIS i verksamheten. Samtliga åtgärder finansieras ur styrelsens reserv för FVIS.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten påbörjade 2016 arbetet med att upphandla ett nytt vårdinformationssystem som ska ersätta regionens nuvarande journalsystem VAS. Projektet har bedrivits i nära samverkan med övriga regioner inom den så kallade SUSSA-samverkan. År 2019 fattade regionen beslut om att gå vidare med leverantören Cambio Healthcare Systems AB, som vunnit upphandlingen inom SUSSA-samverkan. Därefter tecknades avtal för införande av det

nya vårdinformationsstödet, Cosmic. Tidpunkten för driftsättning av det nya systemet har efterhand fastställts till andra kvartalet 2024.

Projekt Införande av Framtidens Vårdinformationsstöd i Region Norrbotten

Region Norrbottens arbete med nytt vårdinformationsstöd organiseras i projektet Införande av Framtidens Vårdinformationsstöd. Projektet leds av en styrgrupp med två anknutna referensgrupper, en projektledare och biträdande projektledare.

I samband med projektets framåtskridande har det identifierats behov av att förstärka mottagarsidan av projektet, det vill säga verksamheten, för att säkerställa ett bra införande i organisationen. Därför föreslås att ett nytt delprojekt, Verksamhetens Införande, bildas inom huvudprojektet. En ny tjänst som projektledare tillsätts för delprojektet.

Vidare finns behov av att förlänga projekttiden till att även omfatta hela 2024-2025. Detta är viktigt för att säkerställa att nödvändigt stöd finns för verksamheterna under inkörningstiden efter driftsättning. Systemet medför delvis nya arbetssätt som tar tid att etablera. Därför finns också behov av förändringsledning tiden efter driftsättning för att tillvarata fördelarna av systemet i vårdens vardag.

Utbildningsorganisation

De förberedande åtgärderna inför driftsättningen av Cosmic är omfattande och kommer kräva betydande personalresurser. Uppskattningsvis är det cirka 5000 slutanvändare som ska utbildas i det nya systemet. Kärnan i utbildningsorganisationen är beräknad till ett 40-tal personer fördelat på tre nivåer. Till detta knyts ett utbildningsstöd med coacher på enhetsnivå, bestående av cirka 500 personer. Utbildningsinsatserna sker stegvis inom de olika nivåerna. Merparten av utbildningarna för personer med roll som utbildare eller coach sker under 2023. Slut användare utbildas under första och andra kvartalet 2024 i nära anslutning till driftsättningen.

Påverkan på verksamheterna under införandeperioden

Driftsättning av systemet sker samtidigt i hela organisationen. Detta medför att påverkan på verksamheterna blir som störst under första delen av 2024. Resursåtgången består dels i utbildningsinsatser och dels i arbete med att migrera data från VAS till Cosmic. Den kraftiga anhopningen av resurser runt en begränsad period relaterar till att samtliga slutanvändare måste utbildas i nära anslutning till driftsättningen. Detta är nödvändigt av flera skäl. Dels blir systemet i sin helhet färdigt och tillgängligt först cirka 7 veckor innan driftsättning. För att säkerställa en fungerande verksamhet måste kunskapen hos medarbetarna vara aktuell när övergången sker. Det är svårt att i

nuläget uppskatta den sammantagna påverkan som införandet kommer ha på verksamhet och vårdproduktion, men påverkan bedöms vara betydande.

Kostnadsbedömning

Aktivitet	Kostnad
Lön (utbildare)	19 000 000
Utrustning (utbildare, coacher, slutanvändare)	11 400 000
Lokaler och logi	2 500 000
Resekostnader (utbildare, coacher)	600 000
TOTALT	33 500 00

Jämställdhetsperspektiv

Under införandet av nytt vårdinformationsstöd ska jämställdhetsperspektivet beaktas genomgående. De möjligheter som det nya systemet ger bör bidra till att stärka förutsättningarna för arbetet med jämställd hälsa. Modernare dokumentation och mer lättillgänglig information förväntas öka möjligheten att beakta och stärka jämställdheten. Ökade förutsättningar för en mer sammanhållen behandling kan även bidra positivt till arbetet mot psykisk ohälsa.

Barnrättsperspektiv

Under införandet av nytt vårdinformationsstöd ska barnrättsperspektivet beaktas genomgående. De möjligheter som det nya systemet ger, bör bidra till att stärka förutsättningarna för barnrättsarbetet. Modernare dokumentation och mer lättillgänglig information förväntas öka möjligheten att ta hänsyn till och stärka barnrätten.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör
 Ekonomidirektör
 HR-direktör
 IT/MT-direktör
 Divisionschefer

§ 39**Initiativärende 1-2022 om delegation till räddningstjänsten att ge behandling med syrgas inom ramen för IVPA**

Dnr 01386-2022

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att initiativärendet avslås.

Reservation

Marianne Sandström (SD) och Lage Hortlund (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ställer sig negativ till att via avtal delegera syrgasbehandling till räddningstjänsten. Detta då syrgas är ett läkemedel som behöver hanteras med stor försiktighet, föregås av utbildning och i vissa fall kan utgöra en risk för patienten.

Sammanfattning

Marianne Sandström (SD) yrkar på att regionstyrelsen beslutar att se över möjligheten att snarast tillse att räddningstjänsten erhåller de delegationer de behöver för att inom ramen för IVPA ge behandling med syrgas.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) yrkar bifall på initiativärendet.

Glenn Berggård (V) yrkar avslag på initiativärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer det liggande förslaget mot Marianne Sandström (SD) förslag och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Beslutsunderlag

Initiativärende 1-2022 om delegation till räddningstjänsten att ge behandling med syrgas inom ramen för IVPA

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten har sedan tidigare tecknat avtal med kommuner i Norrbotten om så kallad IVPA (I Väntan På Ambulans). Detta innebär att räddningstjänstens brandpersonal ingår i beredskapen vid vissa typer av allvarligare sjukdoms- och olycksfall på de orter i länet där stationerad ambulans saknas, men brandstation finns.

Personal från räddningstjänsten som efter personlig delegering utför hälso- och sjukvårdsåtgärder, t.ex. behandling med syrgas, är att betrakta som hälso- och sjukvårdspersonal. De omfattas därmed av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och regionen blir vårdgivare.

Medicinskt ledningsansvarig läkare (MLA) för ambulanssjukvården har sett över användning av syrgas inom räddningstjänsten. Syrgas är ett läkemedel där rekommendationerna för prehospital användning har ändrats över tid, varav rutinmässig användning inte längre rekommenderas. Detta då syrgas inte bara kan ha tveksam nytta utan i vissa fall även vara skadligt.

I en akut situation är det viktigt att rätt åtgärder tillämpas, dvs. första hjälpen, såsom exempelvis defibrillering vid hjärtstopp och fria luftvägar vid medvetslöshet. Att ha med sig läkemedel som inte ingår i det rutinmässiga akuta omhändertagandet riskerar att stjäla fokus från andra livräddande åtgärder. Bedömningen är även att man uppnår större nytta genom att använda tillgänglig utbildningstid för räddningstjänstens personal till andra, mer avgörande moment än syrgasbehandling. Därför frångår man delegering av syrgas till räddningstjänstens personal i allt fler regioner, nu även i Norrbotten.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar utan syftar till att undvika de risker som finns med syrgasbehandling för samtliga patienter.

Barnrättsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka barn alls då larm till barn inte ingått i verksamheten för IVPA.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Läns sjukvård 1
Verksamhetschefer

§ 40

Forskarskola Nära vård

Dnr 17-2023

Regionstyrelsens beslut

1. Regionstyrelsen beslutar att Region Norrbotten i samverkan med Luleå tekniska universitet (LTU) inrättar en forskarskola i forskningsämnet Nära Vård
2. Merkostnaden för 2023 finansieras från centralt kostnadsställe där bland annat budgetmedel från minskad jourtid i primärvården samlas. Från och med 2024 inarbetas det förändrade budgetbehovet i den strategiska planen.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten ställer sig positiva till att inrätta en forskarskola tillsammans med LTU. Med fördjupad kunskap ökar regionens möjligheter att ställa om hälso- och sjukvårdssystemet till en mer nära vård. Forskarskolan förväntas bidra till en stärkt akademisk miljö vilket även förbättrar regionens möjligheter att attrahera och behålla medarbetare.

Sammanfattning

Region Norrbotten och LTU planerar att inrätta en forskarskola i Nära vård med start den 1 februari 2024. Forskarskolan ska omfatta åtta doktorandtjänster varav fyra doktorander anställs av Region Norrbotten och fyra av LTU. Forskarskolan förväntas bidra till ökad forskning inom primärvård och förbättrade kunskapsunderlag generellt inom hälso- och sjukvården. En forskarskola stärker den akademiska kompetensen inom regionen och säkrar därmed fortsatt genomförande av läkarprogrammet samt medellånga hälso- och sjukvårdsutbildningar.

En livskraftig akademisk miljö stärker möjligheten att attrahera och behålla kompetenta medarbetare.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) och Johannes Sundelin (S) yrkar bifall till det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Bakgrund

För att möta framtidens utmaningar och behov pågår en omställning av hälso- och sjukvårdssystemet. Omställningen innebär stora möjligheter, men ställer också krav på omställningsförmåga, tillit och gränsöverskridande samarbete för användning av samhällets resurser på bästa möjliga sätt. Omställningen inom nära vård handlar om att utgå från personens behov och förmågor samt att främja och bibehålla hälsa. Hälso- och sjukvård samt omsorg behöver komma närmare och göra medborgarna mer delaktiga. En stärkt primärvård, som tillhandahålls av både regioner och kommuner, utgör basen i den nära vården. Den specialiserade vården behöver ställas om till öppnare vårdformer och erbjudas på nya sätt.

Forskarskola Nära vård

Regeringen har tagit beslut om en reformering av primärvården med fokus på tillgänglighet, delaktighet och kontinuitet.

I överenskommelsen för God och Nära vård står följande: ”I den forskningspolitiska proposition som regeringen beslutade den 17 december 2020 anges att medel bör tillföras Vetenskapsrådet (VR) för att bygga upp och utveckla forskningskompetens i primärvården. Satsningen förväntas finansiera forskarskolor inom allmänmedicin och ge möjlighet för primärvårdens personal att bedriva forskning. En aktiv dialog med primärvårdens huvudmän är ett viktigt led i utvecklingen av forskarskolorna (prop. 2020/21:60)”. När medel från VR utlyses kommer dessa att sökas i samverkan med LTU.

Forskning inom nära vård behöver prioriteras och forskningsförutsättningarna förbättras. En välfungerande samverkan mellan klinik och akademi är avgörande för att behandlingsmetoder ska få genomslag och bli hållbara över tid. Akademisk meritering bidrar till att regionen är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder hälso- och sjukvård som vilar på goda kunskapsunderlag samt främjar medarbetares möjlighet till utveckling. Forskningskompetens främjar ett systematiskt förbättringsarbete och möjliggör snabb omsättning av forskningsresultat via systemet för kunskapsstyrning. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och genomsyra varje möte inom hälso- och sjukvården.

Organisation och finansiering

Region Norrbotten och LTU planerar att inrätta en forskarskola inom nära vård med start den 1 februari 2024. I kommande forskarskola har LTU det akademiska ansvaret. Forskarskolan bedrivs vid Institutionen för hälsa, lärande och teknik där doktorander erbjuds en stimulerande lärmiljö med en sammanhållen struktur. Samtliga kurser och seminarier planeras gemensamt av företrädare från regionen och LTU. En tvärvetenskaplig forskningsmiljö

bidrar till forskning inom skilda ämnesområden, exempelvis omvårdnad, arbetsterapi och fysioterapi.

Forskarskolan omfattar åtta doktorandtjänster varav fyra är anställda av Region Norrbotten och motsvarande fyra vid LTU. För två regiondoktorander omdisponeras befintliga forskningsanslag. För de ytterligare två tjänsterna planeras medel sökas från forskningsanslag, till exempel från VR. I tabellen nedan framgår kostnaderna per år. Den totala kostnaden ska räknas på 5 år och blir 13 mnkr varav hälften finansieras via regionens FoU-medel.

Finansiering	Lönekostnader¹
FoU-medel, Region Norrbotten	2 x 650 000 ² kr
Medel som söks via forskningsanslag	2 x 650 000 kr
<i>Totalt lönekostnader</i>	<i>2 600 000 kr/år</i>

¹ Löner per år inkluderar sociala avgifter, ² lön beräknad utifrån medellön för sjuksköterska

Förväntade resultat

Genomförandet av forskarskolan förväntas leda till nedanstående resultat:

- Region Norrbottens attraktivitet som arbetsgivare stärks,
- möjlighet till akademisk meritering för regionens medarbetare,
- fortsatt delaktighet i läkarprogrammet på fyra utbildningsorter (LP4U) möjliggörs genom fler disputerade medarbetare,
- ökad genomförandekraft i omställningen till nära vård,
- förbättrade kunskapsunderlag,
- ökat nätverksbyggande för en stärkt framtida forskningsmiljö.

Jämställdhetsperspektiv

Ett viktigt mål vid kompetenshöjande insatser och forskning är att jämställdhet och särskilt könsaspekten beaktas. Forskarskolan inom nära vård vänder sig till medarbetare med medellånga utbildningar exempelvis sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Inom dessa kategorier är flertalet medarbetare kvinnor, vilket torde innebära att fler kvinnor än män kan komma att antas till forskarskolan. Inom ramen för forskning som bedrivs via LTU, ska all forskning ta hänsyn till jämställdhetsperspektivet.

Barnrättsperspektiv

I delbetänkandet Börja med barnen! En sammanhållen God och Nära vård för barn och unga föreslås en hälsoreform för barn och unga som ska bidra

till att minska fragmentiseringen inom hälso- och sjukvården. I hälsoreformen ingår steg för utvecklandet av en mer sammanhållen hälso- och sjukvårdsorganisation för barn och ungas bästa. I kommande forskarskola ska nära vård utforskas vilket förväntas bidra till en mer sömlös hälso- och sjukvård till nytta för barn, unga och närstående. I samtliga steg i planerandet och genomförandet av forskarskolan kommer barnrättsperspektivet att beaktas.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

HR-direktör

§ 41

Finansiering av överenskommelse med Norrbottens kommuner

Dnr 00020-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att;

1. För 2023 avsätta 3,1 mnkr för genomförande av handlingsplan för Suicidprevention
2. Finansiering sker genom att kostnaderna belastar regionstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på att möjliggöra att tillsammans med Norrbottens kommuner genomföra planerade insatser i den gemensamma handlingsplanen. Självmord är ett stort, ökande samhällsproblem där alla samhällsaktörers insatser kan rädda liv.

Sammanfattning

De nationella medel som 2021 gemensamt skulle användas för att genomföra satsningar inom området psykisk hälsa frös efter ett beslut av dåvarande regiondirektören inne och Norrbottens Kommuner valde att säga upp samarbetet.

Regionens politiska majoritet har därefter gett regiondirektören i uppdrag att tillsammans med direktören för Norrbottens Kommuner lösa ut frågan och möjliggöra att de gemensamma satsningar inom området psykisk hälsa som skulle genomförts 2021 istället kan genomföras under 2023.

En gemensam handlingsplan för suicidprevention är nu framtagen och Region Norrbotten har kompenserat Norrbottens Kommuner för de tidigare uteblivna medlen.

För 2023 behöver Region Norrbotten avsätta 3,1 mnkr för att genomföra handlingsplanen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Birgitta Johansson Huuva (C) och Marianne Sandström (SD) yrkar bifall till det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Beslutsunderlag

Handlingsplan – särskilt stöd för Norrbottens lokala arbete med suicid.

Bakgrund

Dåvarande Regiondirektör valde hösten 2021 att inte underteckna den överenskommelse gällande psykisk hälsa som tagits fram av regionen tillsammans med Norrbottens Kommuner. Detta fick till följd att de nationella medel som skulle finansiera de gemensamma aktiviteterna inte kunde rekvireras och att drygt sju mnkr fick återbetalas till staten. Hälften av medlen var avsatta för primärkommunala satsningar under 2022. Norrbottens kommuner valde på grund av detta att säga upp samverkan.

Dåvarande politiska majoritet lovade att medel skulle skjutas till för att möjliggöra ett genomförande av planen nästkommande år, 2023.

Regiondirektören fick tillsammans med direktören för Norrbottens kommuner i uppdrag att lösa ut frågan, varvid en gemensam arbetsgrupp tillsattes med inriktningen att använda 2021 års inrusna medel under år 2023.

Arbetsgruppen tog fram en gemensam plan för Suicidprevention och i december 2022 utbetalade Region Norrbotten drygt 3,9 mnkr till Norrbottens kommuner för genomförande av deras del av handlingsplanen.

För 2023 behöver därför Region Norrbotten för att hålla sin del av överenskommelsen avsätta medel för det gemensamma arbetet mot Suicid.

Handlingsplan

Den gemensamma handlingsplanen syftar till att:

- skapa förutsättningar för lokalt strategiskt arbete genom att gemensamt formulera effektiva insatser för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och suicid
- stödja den lokala nivåns aktörer att i samverkan upprätta lokala handlingsplaner för det suicidpreventiva arbetet.

Effektiv suicidprevention bygger på en kombination av många olika insatser där hela samhället behöver involveras. Därför behöver flera verksamheter systematiskt involveras på det lokala planet, exempelvis polis, räddningstjänst, civilsamhällets aktörer samt kultur- och fritidsverksamheter.

Konsekvenser

Jämställdhetsperspektiv

Genomförande av plan suicidprevention i Norrbotten förväntas bidra till att skapa mer likvärdiga förutsättningar till förebyggande insatser, vård och behandling för män och kvinnor, flickor och pojkar i hela Norrbotten.

Kvinnor anger i högre grad än män en sämre självskattad hälsa. De söker även i större utsträckning vård för psykisk ohälsa. Samtidigt visar självmordsstatistik att cirka 70 procent av de som tar sitt liv är män. Möjliga förklaringar till denna överrepresentation är att män uttrycker psykisk ohälsa på andra sätt än kvinnor eller känner mer skam för psykisk ohälsa än vad kvinnor gör. Genomförd förväntas planen bidra till att skapa en mer personcentrerad vård utifrån individens förutsättningar och behov vilket förväntas bidra till en mer jämställd vård och behandling.

Flickor och unga kvinnor är överrepresenterade och uppvisar en snabbare ökning av psykisk ohälsa än övriga samhällsgrupper, varav behovet av att även inkludera barn och unga stärks ytterligare.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barns bästa

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

§ 42

Systematiskt arbetsmiljöarbete 2022

Dnr 00306-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Ge regiondirektören i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder enligt nedan presenterade förbättringsområden.
2. Återrapportering sker till regionstyrelsen oktober 2023.

Beslutsunderlag

Årlig arbetsmiljörapport till regionstyrelsen (2022)

Sammanfattning

I ärendet presenteras resultatet av regionens uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet under 2022. 14 av totalt 18 frågor som utgjort grunden för bedömningen rapporteras fungera bra, medan 4 frågor benämns som områden i behov av förbättringsåtgärder.

Ärendet

Bakgrund

Alla divisioner, verksamheter och enheter ska årligen följa upp sitt systematiska arbetsmiljöarbete för att undersöka om det efterlever kraven enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2001:1 (systematiskt arbetsmiljöarbete).

I rapporten uppföljning systematiskt arbetsmiljöarbete 2022 beskrivs verksamhetens bedömning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i förhållande till föreskriftens krav. För divisionerna beskrivs kortfattat vilka mål samt prioriteringsområden arbetsmiljöområdet haft och vad dessa inneburit. Även en sammanfattning av Region Norrbottens resultat av jämställdhetsarbetet *Jämix* presenteras. Antalet ärenden gällande tillbud och olycksfall redovisas samt en analys av de flest frekventa ärendetyperna.

Verksamhetens bedömning av SAM

För året 2022 har uppföljningen av SAM skett i Stratsys, regionens nya digitala verksamhetsstöd, varav chefer för första gången fått fylla i den årliga uppföljningen av SAM i digitalt format. Av totalt 18 frågor bedömdes 14 fungera bra eller mycket bra, där mer än 75 procent av cheferna har angivit grön nivå för bedömning. Divisionerna uppger att arbetsbelastningen har

varit hög under året och att det finns ett behov att arbeta med organisatorisk och social arbetsmiljö, både vad gäller chefer och medarbetare.

Av uppföljningen framkommer att vad som fungerar bra är att:

- Arbetsmiljöarbetet är en naturlig del i den dagliga verksamheten
- Skyddsombud ges möjlighet att medverka i arbetsmiljöarbetet
- Medarbetare ges möjlighet att bidra i arbetsmiljöarbetet
- De som tilldelats arbetsmiljöuppgifter har tillräcklig kompetens att genomföra dessa arbetsuppgifter

Vidare har man svarat positivt på att medarbetare har tillräckliga kunskaper om riskerna i arbetet och hur man ska arbeta på ett säkert sätt. Det finns dessutom skriftliga instruktioner om arbeten som innebär allvarliga risker. Inför förändringar i verksamheten genomförs riskbedömning och handlingsplaner upprättas för de åtgärder som inte kan genomföras omedelbart.

Cheferna bedömde även god nivå gällande att utreda tillbud och arbetsskador, arbete med arbetsanpassning och rehabilitering om behov uppstår samt punkten om att anlita Företagshälsan i fall då den egna kompetensen inom arbetsmiljöarbetet inte räcker till.

Förbättringsområden

På 4 punkter har 25 procent eller mer svarat att det finns behov av förbättringar. Dessa är:

- Regionens medarbetarpolicy tillika arbetsmiljöpolicy är känd av alla medarbetare
- En tydlig och dokumenterad uppgiftsfördelning av arbetsmiljöuppgifter
- De som har tilldelats arbetsmiljöuppgifter har tillräckliga befogenheter och resurser
- För att främja hälsa och förebygga ohälsa undersöker och riskbedömer vi arbetsmiljön genom arbetsmiljöronder

Det finns därigenom anledning att särskilt se över dessa punkter och vidta lämpliga åtgärder för att förbättra och säkerställa att regionens systematiska arbetsmiljöarbete uppfyller föreskriftens krav.

Divisionerna har särskilt uppgett att det finns ett behov att säkerställa att de som har tilldelats arbetsmiljöuppgifter ges tillräckliga befogenheter och resurser. Det föreslås därigenom att inkludera arbetsmiljöarbetet i den tillitsbaserade ledningen och styrningen, och på så sätt fortsätta arbeta med chefers arbetsmiljö som prioriterad arbetsmiljöåtgärd. Regionens koncept för hälsofrämjande arbetsplatser föreslås implementeras under året 2023.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms ha en positiv effekt för jämställdheten mellan kvinnor och män. Cirka 80 procent av regionens medarbetare är kvinnor, och statistik visar på att kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Det systematiska arbetsmiljöarbetet har en direkt påverkan på alla anställda som arbetar inom regionen och utgör en viktig del i att säkerställa att medarbetare upplever arbetsplatsen som trygg och säker, att det är möjligt att kombinera arbete med privatliv samt att kvinnor och män ges likvärdiga möjligheter till kompetensutveckling.

Barnrättsperspektiv

Beslutet bedöms vara för barnets bästa. Föräldrar som ges goda förutsättningar att kombinera arbete med privatliv och upplever god arbetsmiljö, har större möjlighet att förebygga psykisk ohälsa som idag är den största anledningen till långtidsfrånvaro i regionen. Med god arbetsmiljö kan regionen möjliggöra för fler individer att stanna kvar i arbetet.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

HR Direktör

§ 43**Egenavgifter läkemedel för flyktingar som ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet**

Dnr 00293-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta att

1. Ansluta sig till Sveriges Kommuner och Regioners rekommendation beträffande egenavgift för läkemedel för de flyktingar som har ansökt om eller har beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet
2. Justera Avgiftshandboken enligt beslutspunkt 1

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rekommendation och ser det nödvändigt att regionen efterföljer denna. Beslutet innebär att de ukrainare som har sökt eller har uppehållstillstånd enligt EU:s massflyktsdirektiv kommer ges samma förutsättningar, beträffande läkemedel, som de som befinner sig i Region Norrbotten som asylsökande.

Sammanfattning

Det fortsatt osäkra säkerhetsläget i Ukraina har föranlett nya rekommendationer från SKR. De flyktingar som har ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktdirektivet ska omfattas av förordningen (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kenneth Backgård (SJVP) och Glenn Berggård (V) förslår ändring av beslutsmotivering till att ”Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta att”

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag med förslagna ändringar under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget med angivna ändringar.

Ärendet

Bakgrund

Regionen fattade den 4 april 2022 ett delegationsbeslut som innebar att ukrainska medborgare som flytt från kriget gavs tillgång till subventionerade läkemedel. Det beslutet har nu upphört.

SKR har tagit fram nya rekommendationer om att de flyktingar som har ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktdirektivet ska omfattas av förordningen (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utläningar.

Enligt 6 § i förordningen ska flyktingar betala en avgift på högst 50 kronor för receptförskrivna läkemedel. Har personen inom loppet av en sex månader betalat mer än 400 kronor får Migrationsverket betala ett särskilt bidrag för de kostnader som överstiger 400 kronor, enligt 18 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Personer som är under 18 år vid inköpstillfället ska enligt 6a § i förordning (1994:362) inte betala en avgift för läkemedel och andra varor.

De som har skydd enligt EU:s massflyktdirektiv kan nu fortsätta att ansöka om ett förlängt uppehållstillstånd till och med 4 mars 2024. Om säkerhetsläget i Ukraina inte förbättras innan dess så kan Migrationsverket besluta om att förlänga tillstånden.

Ekonomisk effekt

Den ekonomiska effekten är försumbar. Kostnaderna för regionen har under det gångna året endast varit några tusentals kronor.

Jämställdhetsperspektiv

Majoriteten av de som ansöker om uppehållstillstånd enligt massflyktdirektivet är ukrainska kvinnor och barn. Beslutet säkerställer att dessa kommer ges samma rättigheter som de som befinner sig i Region Norrbotten som asylsökande.

Barnrättsperspektiv

Personer under 18 år betalar varken receptavgiften eller kostnaden för läkemedel. Åtgärden för beslutet är uppenbart för barnens bästa.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

§ 44

Remiss Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir en skyddad yrkestitel

Dnr 00004-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslag.

Sammanfattning

Den 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel, vilket innebär att ett utfärdat bevis krävs för att få använda titeln. Med anledning av detta föreslås nu ett tillägg i förordningen om statsbidrag till folkbildningen. Tillägget innebär att en folkhögskola ska kunna anordna kurser som ger kompetens motsvarande den skyddade yrkestiteln.

Region Norrbotten ställer sig i huvudsak positiv till de förslag som lämnas i promemorian, men lyfter behovet av att få ta del av utbildningsinnehållet och säkerställa att antalet elever kan tas emot innan beslut om praktikplatser fattas.

Beslutsunderlag

Bilagor:

1. Remissyttrande Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir en skyddad yrkestitel
2. Remiss av promemoria Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir skyddad yrkestitel

Ärendet

Undersköterska blir den 1 juli 2023 en skyddad yrkestitel. Det kommer då att krävas ett bevis utfärdat av Socialstyrelsen för att få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, samt i verksamhet enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade.

I promemorian lämnas förslag till en ändring i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Förslaget innebär att en folkhögskola som vill få statsbidrag för kurser med yrkesinriktning mot arbete som undersköterska förbinds med villkor. Villkoret är krav på resultat av lärande vilka motsvarar

de som ställs på motsvarande utbildning inom gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning.

Folkhögskolorna ska också vara skyldiga att utfärda ett intyg till de studerande som har nått godkänt resultat. Detta så att de på samma sätt som den som har en motsvarande utbildning (från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning) kan ansöka hos Socialstyrelsen om att få ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.

Inom regionerna beräknas ett behov av en ökning med knappt 12 000 undersköterskor fram till 2040. Dessa siffror är dock troligtvis en underskattning av det framtida behovet, med tanke på den pågående utbyggnaden av primärvården och den nära vården. Regleringen av Folkhögskolornas utbildningar kan bidra till att möta behovet av undersköterskor.

Målsättningen med regleringen är att kvaliteten och säkerheten i vården och omsorgen ska säkerställas. Regleringen av folkhögskolekurser bedöms dessutom vara positiv för enskilda individer, då det innebär fler valmöjligheter för den enskilde som vill utbilda sig till undersköterska. De flesta anställda undersköterskorna är kvinnor, endast cirka 10 procent är män. Det finns inga skäl att anta att förslagen kommer att medföra en jämnare könsfördelning. Utbildningen vänder sig dock till både kvinnor och män, vilket ger dem lika möjligheter att ta del av denna.

Protokollsutdrag skickas till:

Utbildningsdepartementet
HR-direktör

§ 45**Jämställdhetsintegrering i nämnder**

Dnr 00411-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar utifrån uppsiktsplikten uppmana RUN, HSN och PN att säkerställa och ta ansvar för att jämställdhetsintegrering genomförs och i beslutsunderlag införa beskrivningar av hur beslutet påverkar olika grupper av kvinnor, män, flickor och pojkar.

Reservationer

Marianne Sandström (SD) och Lage Hortlund (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Jämställdhet är en grundläggande rättighet och en nödvändighet för att Norrbotten ska utvecklas. För att Norrbotten ska vara en attraktiv region att leva, verka och bo i är ökad jämställdhet en nyckelfråga för länet. Jämställdhet ska därför integreras i allt arbete och genomsyra alla led av beslutsfattande och genomförande.

Sammanfattning

Som ett led i Region Norrbottens arbete med jämställdhet tar regionens nämnder ansvar för att det övergripande beslutet om jämställdhetsintegrering genomförs. I nämndernas beslutsunderlag införs beskrivningar av hur beslut påverkar olika grupper av kvinnor, män, flickor och pojkar.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) yrkar avslag på hela ärendet.

Linda Jonsson (V) och Johannes Sundelin (S) yrkar bifall till det liggande förslaget.

Under sammanträdet upptäckts att beslutsförslaget är bristfälligt. Mötet ajourneras fem minuter för att uppdatera beslutsförslaget. Nytt reviderat förslag presenteras då sammanträdet återupptas.

Beslutsgång

Ordförande ställer det reviderade förslaget mot Marianne Sandström (SD) avslagsförslag och finner att regionstyrelsen bifaller det reviderade förslaget.

Beslutsunderlag

Bilagor:

RS beslut 2020-10-14 § 179 Riktlinje för jämställdhetsintegrering

Ärendet

Bakgrund

Allt arbete för jämställdhet och jämlikhet tar sin utgångspunkt i grundtesen om alla människors lika värde och rättigheter. Region Norrbotten har under tecknat den europeiska jämställdhetsdeklarationen (CEMR) som innebär att regionen har förbundit sig att verka för jämställdhet inom politiskt beslutsfattande, i praktisk verksamhet och i den service som levereras till medborgarna. Jämställdhetsperspektiv ska integreras i och genomsyra alla led av beslutsfattande och genomförande. Gemensamma resurser ska fördelas på ett rättvist sätt mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

För att möta Norrbottens framtida utmaningar inom kompetensförsörjning krävs jämställda, attraktiva arbetsplatser. All kompetens som finns att tillgå i regionen ska tillvaratas och könsstereotyper ska motverkas och brytas. Jämställdhet är en förutsättning för hållbar regional tillväxt.

Det finns medicinskt omotiverade skillnader i vårdtillgång, vårdkvalitet och hälsa mellan kvinnor och män. De omotiverade skillnaderna kan bero på felaktiga föreställningar om kvinnor och män samt okunskap om medicinskt relevanta biologiska skillnader. Jämställd vård är en fråga om patientsäkerhet.

Konsekvenser

Jämställdhetsperspektiv

För att inte jämställdhetsarbetet ska bli sidoordnat behöver jämställdhet vara synligt i hela styrkedjan från övergripande dokument till åtgärder. Jämställdhetsintegrering innebär att uppföljningen av verksamheten utifrån jämställdhet inte ska kräva något eget system, utan vara en del av den ordinarie verksamhets- och budgetuppföljningen. För att kvalitetssäkra de underlag för beslut som tas fram till politiken ska beslutsunderlag innehålla konsekvensbeskrivningar för olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män. Påverkar beslutet människor så påverkar beslutet kvinnor och män, flickor och pojkar. Beslutet har en positiv påverkan på jämställdhetsarbetet.

Barnrättsperspektiv

Ärendet har inkommit sent och därmed genomförs ingen prövning av barnets bästa. Beslutet kan dock anses vara för barnets bästa då jämställdhet mellan flickor och pojkar är en barnrättsfråga.

Protokollsutdrag skickas till:

Stabschef

Regional utvecklingsdirektör

Hälso- och sjukvårdsdirektör

§ 46**Divisionernas årsrapporter 2022**

Dnr 00324-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna divisionernas årsrapporter 2022.

Sammanfattning

Division Nära, Division Länssjukvård 1, Division Länssjukvård 2, Division Funktion, Division Psykiatri och Division Regionstöd har sammanställt sina årsrapporter för 2022. I ärendet återfinns sammanfattningen från respektive årsrapport.

Beslutsunderlag

Årsrapport 2022 division Nära

Årsrapport 2022 division Nära, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 1

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 1, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 2

Årsrapport 2022 division Länssjukvård 2, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Funktion

Årsrapport 2022 division Funktion, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Psykiatri

Årsrapport 2022 division Psykiatri, bilaga produktion och måluppfyllelse

Årsrapport 2022 division Regionstöd

Årsrapport 2022 division Regionstöd, bilaga produktion och måluppfyllelse

Ärendet*Division Nära*

Division Nära har genomfört ett antal större omställningsarbeten under 2022

- Stadsvikens och Mjölkkuddens hälsocentraler har slagits ihop;
- Planering, rekrytering för att starta en tredje hälsocentral i Boden;
- Öppnande av 6 allmänmedicinska vårdplatser i Haparanda;
- Öppnandet av nya filialer och servicepunkter
- Planering och rekrytering för utökade öppettider på jourcentralerna i Boden och Luleå.

Produktionen har minskat både i primärvården och i folktandvården. Minskningen i primärvården är marginell, 1 procent eller motsvarande 4000 vårdkontakter. Folktandvårdens besök har minskat 10 procent jämfört med 2021, vilket motsvarar drygt 17 000 besök. Tillgängligheten är relativt oförändrad och relativt hög i primärvården för medicinsk bedömning inom 3 dagar. 81 procent fick kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag, det är samma andel som under 2021, variationen är fortsatt för stor vilket fordrar ytterligare insatser.

Den totalt arbetade tiden inklusive inhyrda har minskat med 4,6 procent motsvarande 57 årsarbetare, trots att antalet inhyrda har ökat med 10 årsarbetare jämfört med förra året. Minskningen beror delvis på minskat vaccinationsuppdrag och ökad sjukfrånvaro. Även övertidsuttaget har minskat jämfört mot förra året, delvis till följd av att ambulansverksamheten flyttats ut från divisionen men även lägre uttag av jour och beredskap för läkare.

Vidare fortsatta utmaningar för divisionen är omställningen till nya rekommendationer för fast läkarkontakt, utveckling av digitala arbetssätt och kontaktvägar, samt utökad samverkan, både internt och externt. Samtliga områden i syfte att uppnå ökad patientcentrering, kontinuitet, trygghet och effektivitet för patienterna och invånarnas bästa.

Divisionen har uppfyllt 80 procent av den ekonomiska handlingsplanen för perioden och budgetavvikelsen för perioden uppgår till -14 mnkr motsvarande mindre än 1 procent av omsättningen. Däremot kvarstår fortsatt stora utmaningar för divisionen för att säkerställa ekonomi i balans på längre sikt, framför allt kopplat till bristen på egen personal.

Division Länsjukvård 1

Omställning till ny organisationsstruktur som påbörjades under hösten 2021 har fortsatt pågått under 2022. Omstrukturering till länskliniker har slutförts inom akutomhändertagande och inom barnsjukvården. Pandemins effekter kan fortfarande ses på hälso- och sjukvården och därmed även för divisionens planeringsförutsättningar. Den planerade produktionen i öppenvården minskar något jämfört med föregående år och tillgängligheten till första bedömning, behandling, utredning och behandling är fortsatt låg. Utvecklingsarbeten har delvis fått stå tillbaka vilket resulterat i sämre måluppfyllelse för periodens styrmått.

Under inledningen av 2022 var divisionens verksamheter fortsatt påverkade av pandemin, främst genom hög sjukfrånvaro på egen personal. Divisionen har under året fortsatt att ha stora kompetensförsörjningsutmaningar inom vissa verksamheter, sjuksköterskor är den yrkeskategori som minskar mest i förhållande till föregående år och även den yrkeskategori där övertiden ökar som mest. Särskilt utmanande är kompetensförsörjningen till Gällivare sjuk-

hus där personalomsättningen är hög i kombination med svårigheterna i att ersättningsrekrytera. Detta gör att både övertid och behovet av inhyrda ökar.

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet medborgare uppnås ej för 2022. När det gäller perspektiven verksamhet, medarbetare och ekonomi är den samlade bedömningen att måluppfyllelsen är delvis uppnådd.

Divisionen redovisar en positiv budgetavvikelse på 9 mnkr. De främsta anledningarna till den positiva budgetavvikelsen per perioden är höga intäkter, läkemedelsrabatter samt minskade kostnader för riks-och regionsjukvård. Totalt sett har divisionen minskat kostnaderna med 1 procent under perioden vilket kan förklaras främst med lägre kostnader för läkemedel samt köpt vård.

Division Länssjukvård 2

Året har präglats av svårigheter att rekrytera och bemanna bland annat på grund av färre anställda, stora vårdbehov i befolkningen, ansträngd personal och högre sjukfrånvaro än vad ett år vanligtvis har. Verksamheten fokuserar nu på att hämta i kapp det uppskjutna vårdbehovet samtidigt som bemanningssituationen är hårt ansträngd. Divisionens största utmaning är att hitta lösningar för att säkra rätt bemanning för att kunna upprätthålla den vårdproduktion som krävs och samtidigt ta i kapp den vårdskuld som byggts upp under pandemin.

Det handlar både om rekryterings- och arbetsmiljöinsatser men också nödvändiga investeringar för att möjliggöra automatisering av arbetsuppgifter i syfte att kompensera för personalbristen.

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektivet verksamhet har delvis uppnåtts. Måluppfyllelse i perspektiven medborgare, medarbetare och ekonomi uppnås inte.

Divisionen redovisar en negativ budgetavvikelse på 42 mnkr.

Division Psykiatri

Pandemin håller på att klinga av och verksamheterna har börjat återgå till ett mer normalt läge. Antalet fysiska och digitala besök har ökat under året men tillgänglighetsmålet har ännu inte uppnåtts. Vårdtyngden har varit hög och det har varit mycket överbeläggningar under året, då det på grund av brist på vårdpersonal inte varit möjligt att hålla önskat antal vårdplatser öppna.

Divisionen har haft en hög personalbrist, främst på läkare och sjuksköterskor, och är fortsatt beroende av inhyrd personal. Bemanningföretagen har inte heller lyckats möta upp verksamhetens behov under året. Brist på egen personal, svårigheter att få tag i vikarier och inhyrd personal samt en allt

högre sjukfrånvaro, har medfört en fortsatt ökning av övertidsarbete jämfört med förra året. Detta från en redan hög nivå, vilket medfört ytterligare svårigheter att klara av bemanningen. Samarbetet mellan verksamhetsområdena för att avlasta varandras verksamheter har dock varit bra. Arbetsmiljöarbeten har varit i fokus under 2022 i samtliga verksamhetsområden.

Inget perspektiv har blivit uppfyllt under 2022 men aktiviteter har påbörjats på alla områden och kommer att utvecklas under 2023. Divisionens totala ekonomiska utfall för året är ett underskott mot budget med 12 mnkr. Justerat för covidåtgärder och nationella medel bedöms divisionen ha ett underskott med ca 21 mnkr, vilket är 1 mnkr bättre än 2021.

Lokalen Pelikanen i Luleå har bedömts otjänlig och personalen på Luleå allmänpsykiatri har flyttats till andra lokaler för en förhållandevis lång tid. Rättspsykiatrin har fått ett brandföreläggande som kräver stora åtgärder för att lokalerna ska vara godkända ur brandsynpunkt.

Samsjuklighetsutredningen [**Error! Reference source not found.**] kommer att påverka divisionens utveckling. Cosmic (FVIS) och utbildning i det nya journalsystemet kommer också att medföra stora utmaningar och påverkan på divisionens verksamheter och arbetssätt. Arbete påbörjades redan 2022 för att medvetandegöra behoven som kommer att uppstå framöver.

Divisionens totala ekonomiska utfall för året är ett underskott mot budget med 12 mnkr. Justerat för covidåtgärder och nationella medel bedöms divisionen ha ett underskott med ca 21 mnkr, vilket är 1 mnkr bättre än 2021.

Division Funktion

Detta år har som helhet inneburit en mer normal tillvaro vad gäller sjukvårdsproduktion i och med att pandemin börjat släppa taget. Verksamheten fokuserar nu på att hämta ikapp det uppskjutna vårdbehovet samtidigt som bemanningssituationen är hårt ansträngd. Divisionens största utmaning är att hitta lösningar för att säkra rätt bemanning för att kunna upprätthålla den vårdproduktion som krävs och samtidigt ta ikapp den vårdskuld som byggts upp under pandemin. Det handlar både om rekryterings- och arbetsmiljöinsatser men också nödvändiga investeringar inom automation för att möjliggöra automatisering av arbetsuppgifter i syfte att kompensera för personalbristen.

Inom Bild- och funktionsmedicin råder fortsatt stor brist på framförallt röntgensjuksköterskor samtidigt som inflödet av remisser främst på DT och MR fortsätter att öka. Ökat inflöde i kombination med brist på personal innebär en väldigt stor utmaning för verksamheten. Idag räcker verksamheten inte till och det är svårt att bedriva beredskapsverksamhet med få individer, arbets-

belastningen blir för hög. Läget är speciellt allvarligt i Gällivare där det finns en stor oro för att beredskapen inte kommer kunna upprätthållas i närtid.

Förberedelser pågår inom Laboratoriemedicin för att ta tillbaka driften av patologi från Unilabs till egen regi under 2023, enligt beslut av Regionstyrelsen tidigare i år. Övertagandet har försenats på grund av att regionen måste göra en upphandling av IT-stödet för digital patologi. Upphandlingen i kombination med resursbrist internt har medfört en förskjutning av tidplanen med målet att verksamhetsövergången ska ske 1 oktober, istället för 1 januari som var ursprunglig plan. För att säkra kontinuerlig drift har ett övergångsavtal tecknats med Unilabs om fortsatt drift av verksamheten, med tre månaders uppsägning, enligt i övrigt samma villkor som nuvarande avtal.

Även Laboratoriemedicin brottas med allvarlig personalbrist, framförallt vad gäller biomedicinska analytiker. I Kalix saknas helt legitimerad personal från maj 2023.

I mars invigdes den nya intensivvårdsavdelningen i Sunderbyn. Verksamheten på nya IVA fungerar bra och både medarbetare och ledning är mycket nöjda, vården kan bedrivas på ett mer tryggt och patientsäkert sätt.

Sjukfrånvaron ligger på en högre nivå än målnivån och har ökat jämfört med förra året.

Divisionen har som helhet ekonomi i balans och redovisar en positiv avvikelse mot budget på 32 mnkr för året. Överskotten beror huvudsakligen på PCR-analyser, nationella medel och brist på personal. En stor risk ses framåt vad gäller nuvarande anslag för Bild och Funktionsmedicin, där de ökande behoven kommer att kräva en utökad verksamhet och budget.

Division Regionstöd

Divisionen har under året fokuserat på långsiktig strategisk planering i större utsträckning, vilken legat till grund för skapandet av aktiviteter i divisionsplanen för 2023 och framåt. Som en del i detta har divisionen även påbörjat aktivt arbete för tillitsbaserat ledarskap och utökad delaktighet av medarbetare genom att föra dialog och inhämta synpunkter och tankar från samtliga medarbetare i divisionen. Arbete med omställning till effektivare arbetssätt samt planer avseende kompetensförsörjning har fortsatt och kommer vara ett fokus inom divisionen även vidare.

Divisionen har vidare till följd av omvärldsläget trappat upp beredskapsarbetet under perioden, vilket främst berört områdena IT/MT, fastigheter, inköp/upphandling samt material- och livsmedelsförsörjning.

Under året har utveckling av styrmått inom verksamheterna skett. Styrmåtten är en viktig del i att följa utvecklingen av verksamheterna och säkerställa ett

balanserat resultat som är kvalitativt-, ekonomiskt- och arbetsmiljömässigt hållbart.

På totalen i divisionen har arbetad tid minskat jämfört med tidigare år, medan antalet anställda har ökat något framför allt gällande tidsbegränsat anställda. Sjukfrånvaron och overtiden har ökat i divisionen jämfört med föregående år, men visar på en minskning över året, vilket fortsättningsvis beror till viss del av Covid-19 och även av omställning till nya organisationen. Inriktade insatser kopplat till arbetsmiljö och kompetensförsörjningsinsatser har påbörjats i divisionen och kommer att intensifieras under 2023.

Bedömning av måluppfyllelsen visar att divisionen uppfyller målen avseende verksamhet, medan styrmåtten inom perspektivet medarbetare och ekonomi uppfylls delvis.

Det ekonomiska resultatet för perioden visar på ett underskott med 40 mnkr. Detta beror dels på att kostnad och antal sjukresor har ökat väsentligt i slutet av året, dels att effekterna av de planerade åtgärderna inte har uppnåtts i tillräckligt stor omfattning under året för att hålla divisionens ekonomiska ramar.

Jämställdhetsperspektiv

Region Norrbotten arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i måluppfyllelsen. I denna delårsrapport med bilagor redovisas ett antal styrmått könsuppdelat samt att statistik över besök, vårdtillfällen och operationer redovisas per kön. När den könsuppdelade statistiken synliggörs finns möjlighet att på visa på skillnader som på sikt kan påverka jämställdheten mellan kvinnor och män i positiv riktning.

Barnrättsperspektiv

Barn kan påverkas indirekt av beslutet. Hur beslutet påverkar barn är svårt att bedöma därmed genomförs ingen prövning av barnets bästa inför beslutet.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör, Ekonomi- och uppföljningsavdelningen
Divisionscheferna

§ 47

Årsredovisning Region Norrbotten 2022

Dnr 00323-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. Godkänna Region Norrbottens årsredovisning för 2022
2. Till resultatutjämningsreserven avsätta 174 mnkr av årets resultat
3. Ombudgetera budgetöverskott för 2022 till 2023 avseende införandeprojektet framtidens vårdinformationssystem, FVIS, genom att utöka budgeten för projektet för 2023 med 12,8 mnkr och minska det budgeterade resultatet för 2023 med motsvarande belopp
4. Ombudgetera budgetöverskott för 2022 till 2023 avseende riktade statsbidrag att nyttjas för bearbetning av vårdköerna genom att utöka regionens budget för kökortningsåtgärder för 2023 med 110 mnkr och minska det budgeterade resultatet för 2023 med motsvarande belopp
5. Ombudgetera budgetöverskott för 2022 till 2023 avseende projektet sammanhållen planering och uppföljning med 0,5 mkr och minska det budgeterade resultatet för 2023 med motsvarande belopp
6. Utöka investeringsramen för 2023 med 10,2 mnkr från 352 mnkr till 362,2 mnkr

Regionstyrelsen beslutar under förutsättning av att regionfullmäktige beslutar enligt ovan att

1. Utöka investeringsramen för 2023 för akuta investeringar med 10,2 mnkr
2. Tillföra 12,8 mnkr till införandeprojektet för framtidens vårdinformationssystem, FVIS
3. Tillföra ekonomiavdelningen anslag motsvarande 0,5 mnkr för fortsatt utveckling av planerings- och uppföljningsverktyget Stratsys
4. Tillföra 110 mnkr till division regiongemensamt till anslaget för nationella överenskommelser för kökortningsåtgärder

Yttrande till beslutsförslaget

Regionens resultat för 2022 visar på en stabil ekonomi. Ekonomin ger regionen möjlighet att arbeta långsiktigt för att möta de framtida ekonomiska

och verksamhetsmässiga utmaningarna. En långsiktigt hållbar ekonomi är också grunden för en bra och stabil verksamhet som utgår ifrån en oförändrad skattesats. Den ger oss också möjligheter att kunna göra satsningar på alla verksamhetsområden och att kunna vidareutveckla vården.

Årsredovisningen visar på att de sex politiskt fastställda strategiska målen endast är delvis uppfyllda vilket är en bild som setts under flera år tillbaka. Förändringar behövs framöver i sättet att styra både uppdrag och ekonomi för att förbättra genomslaget av den politiska styrningen. För att också kunna hantera den stora utmaning som kompetensförsörjningen innebär måste regionen och dess medarbetare och chefer arbeta närmare tillsammans. Region Norrbotten behöver därför ett mer tillitsbaserat ledarskap.

Sammanfattning

Årets resultat för 2022 är positivt med 272 mnkr trots ett betydande negativt finansnetto. Verksamhetens resultat är positivt med 984 mnkr vilket är 580 mnkr bättre än budget.

Det finansiella målet har förändrats under 2022 och innebär att verksamhetens resultat ett normalt år ska ligga mellan 1 och 3 procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Målet uppnås med god marginal för 2022 liksom det gjort för de senaste tre åren.

Bedömningen av de strategiska målen visar att samtliga sex strategiska mål kommer är delvis uppnådda vid årets slut. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten har en delvis god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Årsredovisning Region Norrbotten 2022

Årsredovisning Region Norrbotten 2022, bilaga Måluppfyllelse

Årsredovisning Region Norrbotten 2022, bilaga Uppföljning internkontrollplan 2022

Ärendet

Ekonomiskt delårsresultat per augusti

Region Norrbottens ekonomiska resultat är positivt med 272 mnkr vilket är 322 mnkr sämre än budget. En avsättning till resultatutjämningsreserven är möjlig att göra i årsbokslutet med 174 mnkr då årets resultat överstiger 1 procent av skatter och statsbidrag.

Verksamhetens resultat är 984 mnkr, vilket är 580 mnkr bättre än budget och 9 mnkr bättre än föregående år. Verksamhetens resultat i förhållande till

skatter, generella statsbidrag och utjämning är 10,1 procent vilket innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på en till tre procent.

Nettokostnaderna har ökat med 4,9 procent. Föregående år belastades verksamhetens resultat av en engångskostnad för förändrande livslängdsantaganden. Justerat för denna engångskostnad är nettokostnadsutvecklingen 8,0 procent jämfört med 2021. Det är intäkterna från nationella medel och kostnadsersättningar som är lägre än föregående år.

I resultatet ingår kostnadsersättningar från staten med totalt 680 mnkr, varav nationella medel 388, uppskjuten vård och covid-19 relaterad vård 144 mnkr, samt PCR-tester, snabbtester, vaccination och smittspårning med 148 mnkr. Det är en minskning med 245 mnkr jämfört med 2021. Ersättning har också erhållits för ökade sjuklönekostnader under pandemin med 24 mnkr.

Divisionerna har ett negativt utfall på 64 mnkr vilket förklaras av högre kostnader för inhyrd personal, sjukresor och sjuktransporter och köp av vård. Ytterligare en orsak är förlorade intäkter i tandvården till följd av avsaknad av klinisk personal

Regiongemensamma verksamheter redovisar ett positivt utfall med 361 miljoner kronor. Detta resultat beror i huvudsak på kostnadsersättning från staten samt ej förbrukade medel för vårdval, primärvård och privata vårdgivare. Verksamheterna under den regionala utvecklingsnämnden har ett överskott på 8 miljoner kronor jämfört med budget, ett resultat som har koppling till ett överskott inom kulturverksamheterna och ett underskott för regional utveckling.

Skatteintäkterna ökar som följd av en förbättrad skatteunderlagsprognos. Finansnettot är negativt med -712 mkr vilket är 902 mnkr sämre än budget och förklaras med minskning av pensionsportföljens marknadsvärde. Resultat efter balanskravsjusteringar är 1 328 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Den sista december 2022 har regionen 6 694 medarbetare, vilket är en minskning med 63 medarbetare jämfört med samma tidpunkt föregående år. Minskningen av medarbetare inom vården berör flertalet yrkesgrupper och beror till stor del på det utmanande rekryteringsläget samt pensionsavgångar.

Den totala arbetade tiden exklusive jour- och beredskap är i genomsnitt -92 årsarbetare lägre (1,6 procent) än samma period föregående år, varav egen personal -146 årsarbetare och inhyrd personal +54 årsarbetare. Den lägre arbetade tiden för egen personal beror på färre anställda och ökad frånvaro. Ökningen av inhyrd personal beror till stor del på brist på egen personal vilket innebär fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal.

Regionens sjukfrånvaro för helåret 2022 landade på 6,8 procent, vilket är en höjning med 0,87 procentenheter jämfört med helåret 2021.

Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal, har i snitt varit 10,4 procent högre 2022 jämfört med föregående år.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Bedömningen av de strategiska målen för helåret visar samtliga sex strategiska mål kommer att delvis vara uppnådda vid årets slut. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten har en delvis god ekonomisk hushållning. Det finansiella målet har förändrats under 2022 och innebär att verksamhetens resultat ett normalt år ska ligga mellan 1 och 3 procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Målet uppnås med god marginal.

Samhälle

Ett livskraftigt län

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Besked under 2021 om flera etableringar och investeringar i länet bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad och mynnar ut i flertalet nätverk som samverkan alltmer och på ett mer avancerat sätt. Under 2022 har fler företag aviserat att de planerar för etablering och arbetet med investeringar i infrastruktur och bostäder i många av länets kommuner planeras för att möta framtida behov. Kompetensförsörjning pekas ut som den största enskilda utmaningen för samhället i stort.

Under 2022 har ytterligare 13 filialer och 12 servicepunkter beviljats medel. Av de som har beviljats medel under 2022, så har sju servicepunkter samt åtta filialer startat. Vid årsskiftet var 17 filialer och 15 servicepunkter i drift.

Medborgare

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården har fortsatt utmaningar på flera områden men de kraftfulla åtgärder som vidtagits efter pandemin har börjat

ge effekt i vissa delar. Andelen patienter som fått en medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar är relativt hög och något bättre än föregående år. Telefontillgängligheten hos hälsocentralerna är något lägre än föregående år i genomsnitt och variationen mellan enheter är fortsatt hög. Väntetiden till åtgärd inom specialiserad vård har minskat medan väntetiden till första besök till läkare ökat något. Barn- och ungdomspsykiatri har fortsatt långa väntetider. Inom Folktandvården är andelen barn och unga som blir färdigbehandlade vid ett besök nära målet och något bättre än föregående år. Arbetet med att stödja hälsosamma levnadsvanor går framåt med en ökning av andelen patienter som får rådgivande samtal vid ohälsosamma levnadsvanor. Även andelen genomförda hälsosamtal till åldersgrupper som fyller jämnt har ökat. Antalet patienter som fått fråga om våldsutsatthet i nära relation är relativt oförändrat jämfört med föregående år. Detsamma gäller för andelen patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som fått strukturerad suicidbedömning.

Kulturinsatserna är i full gång och omfattande planer för året är färdigställda. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Verksamhet

God, nära och samordnad vård

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Andelen digitala besök har minskat något jämfört med föregående år. Andelen personer 80 år eller äldre som besökt en akutmottagning under året är oförändrat. I arbetet med samordnade individuella planer, SIP, har andelen patienter som har en fast vårdkontakt minskat. Andelen upprättade planer där individen deltagit i samordningsmötet har minskat något. Inom den palliativa vården har andelen patienter med dokumenterad behandlingsstrategi ökat betydligt för båda könen. Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar mer än ett dygn har ökat. Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre har ökat något för kvinnor och minskat för män.

Antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen uppnår målet för 2022. Andelen patienter 75 år eller äldre med fler än fem läkemedel, med en sökbar läkemedelsberättelse i journalen, är oförändrad jämfört med föregående år.

Andelen vårdskador har minskat och är nära målet för 2022. Antalet fallskador har minskat något men når inte målet om en halvering. I regionens arbete med kunskapsstyrning har tre gap-analyser genomförts under året, alltså en

jämförelse av organisationens aktuella prestation med den potentiella prestationen. Inga nya vårdförlopp har införts.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut. Behovsstyrd regional utveckling i samverkan följs upp med framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan, samt översyn av processen för kulturstöd med förslag på åtgärder för förbättrad effektivitet och kontroll.

Kulturenheten har uppdaterat villkor för verksamhetsstöd och riktlinjer för samtliga kulturstöd som Region Norrbotten hanterar. Ändringarna beslutades i Regionala utvecklingsnämnden i april 2022. En upphandling för översyn av övriga kulturstöd och uppföljning av dessa har gjorts. Public Partner KB erbjuder uppdraget under 2023. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare med anledning av de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Den ökade ramen om 6,5 miljoner till avdelningen kommer innebära nyanställningarna vilket ämnar till att förstärka arbetet med att stödja den regionala utvecklingen hos länets privata och offentliga aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetsätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps.

Medarbetare

Hållbar kompetensförsörjning

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut. Pausade aktiviteter har kunnat återupptas efter år med pandemi och omställning. Bemanningen av vården under semesterperioden 2022 har varit en utmaning även detta år men delvis gått att lösa. Extra ersättning har utgått till medarbetare som på frivillig basis, efter förfrågan från arbetsgivaren, flyttat sin semester samt tjänstgjort extrapass under de mest kritiska veckorna under sommaren. Den totala kostnaden inklusive tillhörande kostnad för övertid för 2022 är 82 miljoner kronor exklusive sociala avgifter, vilket är ökning med 32 miljoner kronor jämfört med 2021. Kostnadsökningen i år jämfört med föregående år beror till stor del på de beslutade höjningarna av ersättningsnivåer för extrapass. En annan orsak är att målgrupperna utökades vilket gav fler medarbetare möjlighet att flytta sin semester eller tjänstgöra extrapass.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med december 2022 är 1,6procent lägre jämfört med 2021. Andelen kostnad för inhyrda av personalkostnaden har ökat från 8,1 procent 2021 till 11,5 procent 2022. Den sista december 2022 har regionen 6 694 medarbetare, vilket är en minskning

med 63 medarbetare jämfört med samma tidpunkt föregående år. Antalet tillsvidareanställda har minskat med 3 och antalet vikarier och tillfälligt anställda har minskat med 60. Personalomsättningen för tillsvidareanställda medarbetare som gått externt under året uppgår till 10,2 procent vilket är en ökning jämfört med 2021. Andelen pensionsavgångar uppgår till 2,1 procent vilket är på samma nivå som 2021.

Region Norrbotten har genomfört extra lönesatsningar på tandläkare, distriktssköterskor, undersköterskegrupper samt medicinska sekreterare år 2022. Utifrån tidigare beslut genomförs även en extra lönesatsning på biomedicinska analytiker, sjuksköterskor, röntgensköterskor varav den övervägande delen riktas till gruppen specialistsjuksköterskor och barnmorskor.

En medarbetarenkät genomfördes hösten 2022. Den visar höga siffror på *Hållbart Medarbetarengagemang*, *Ledarskap* och *Motivation*, siffror som är jämförbara med resultatet då enkäten genomfördes senast (år 2018). *Ambasadorship* och *Delaktighet* har fått lägre resultat än vid den senaste mätningen, och arbetet med att skapa ett arbetsgivarvarumärke med medarbetarlöfte har tagits upp på nytt.

Regionens sjukfrånvaro har höjts med 0,87 procentenheter i jämförelse med föregående år. Den korta sjukfrånvaron har ökat mest med 0,67 procentenheter, medan den långa står för en ökning på 0,2 procentenheter. Både kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat. Kvinnornas sjukfrånvaro blev för året 7,37 procent (6,44 procent 2021), medan männens blev 4,43 procent (3,72 procent 2021). Skillnaden mellan män och kvinnors sjukfrånvaro är 2,94 procentenheter (2,7 procentenheter 2021).

Under 2022 är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 73 procent av antalet utförda timmar. Detta är en ökning med 7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. 37 procent av uppdragen är kopplade mot grupp. Under 2021 så bestod uppdragen av 25 procent gruppärenden, vilket innebär en ökning av stöd för arbetsgrupper och en minskning av stöd inom rehabilitering på individnivå.

Regionen har genomfört totalt fyra ledarskapsutbildningar, efter flera år av uppehåll. Ytterligare en utbildning har startats under hösten och pågår till februari 2023. Flera rekryteringsinsatser har under 2022 genomförts nationellt och internationellt för yrkesgrupper inom hälso- och sjukvård, tandvård samt IT/MT.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Årets resultat för 2022 är positivt med 272 mnkr trots ett betydande negativt finansnetto. Verksamhetens resultat är positivt med 984 mnkr vilket är 580 mnkr bättre än budget. De positiva resultaten de senaste åren har också medfört att regionens soliditet och likviditet har stärkts betydligt. Soliditeten för 2022 uppgår till 19 procent med hela pensionsåtagandet medräknat vilket få regioner kan matcha, liksom att tillgänglig likviditet och kortfristiga placeringar uppgår till 8,5 miljarder kronor. Regionen har en resultatutjämningsreserv som efter 2022 års möjliga avsättning om 174 mnkr uppgår till 1,8 miljarder kronor. Regionens ekonomi är stark vilket ger möjligheter att arbeta långsiktigt. De mer opåverkbara risker som finns i ekonomin idag är kopplade till osäkerheter kring lågkonjunktur, global oro, inflation och skatteunderlagets utveckling. De ekonomiska utmaningarna relaterade till befintliga budgetunderskott, styrning och ledning, kostnadseffektivitet och produktivitet, kompetensförsörjning och kollektivtrafik, är betydande och kan ha stor potentiell påverkan på regionens framtida ekonomi. En stark ekonomi ger goda förutsättningar att hantera riskerna och en förändrad planerings- och budgetprocess ska också bidra till att stärka långsiktighet och dialogen, den strategiska styrningen och prioriteringsförmågan.

Om- och tilläggsbudgetering

	Budgetöverskott 2022	Om- och tilläggs- budgetering 2023
Budgetöverskott införande projekt framtidens vårdinformationssystem, FVIS	+12,8	+12,8
Budgetöverskott avseende statsbidrag för kökordningsåtgärder	+110,0	+110,0
Budgetöverskott projekt sammanhållen planering och uppföljning	+0,5	+0,5
Summa ombudgetering driftbudget	+123,3	+123,3
Utökad investeringsbudget för akuta investeringar	0	+10,2

Införande projektet för framtidens vårdinformationssystem, FVIS, har pga tidsförskjutningar i projektarbetet inte förbrukat hela 2022 års budget. Överskottet för 2022 uppgick till 12,8 mnkr och ingår i 2022 års resultat. Förskjutningarna innebär att planerat arbete i stället kommer att genomföras 2023 varför budgeten också behöver följa med. Ej förbrukade budgetmedel för 2022 för FVIS-projektet motsvarande 12,8 mnkr föreslås därför ombudgeteras till 2023.

För 2022 erhöjs i december 2022 ej budgeterade bonusersättningar och omfördelningar avseende prestationsbaserade statsbidrag för ökad tillgänglighet och för ökat antal AT-tjänster. Totalt uppgick dessa oplanerade ersättningar till 82 mnkr vilka resultatfördes 2022 och medförde ett motsvarande oplanerat budgetöverskott. Under 2022 erhöjs även statsbidrag för uppskjuten vård och covid-19 relaterad vård med totalt 143 mnkr vilka har genererat ett ohöverskott med 28 mnkr, tillsammans 110 mnkr. För att kunna nyttja dessa medel för åtgärder i det fortsatta arbetet med att bearbeta vårdköerna, föreslås dessa budgetöverskott ombudgeteras till 2023.

Projektet för införande av sammanhållen planering och uppföljning genom införande av planerings- och uppföljningsverktyget Stratsys redovisar ett budgetöverskott mot fastställd projektbudget med 1,6 mkr. Projektet avslutas i februari 2023 och vissa konsultinsatser som inte har kunnat genomföras i projektet överlämnas till förvaltningsorganisationen att slutföra. För att möjliggöra resurser för dessa insatser föreslås därför att en del av överskottet motsvarande 0,5 mkr ombudgeteras till 2023.

Total investeringsram för 2023 fastställdes till 352 mnkr. I denna ingick ett budgetutrymme för akuta investeringar som i regionstyrelsens plan för 2023 fastställdes till 10,6 mnkr. Denna ram för akuta investeringar har helt förbrukats i samband med den uppgörelse som träffats med Luleå kommun om ambulansverksamheten. För 2023 finns därför behov av att återställa en tillgänglig investeringsram för akuta investeringsbehov. Förslaget är därför att utöka investeringsramen för 2023 genom en tilläggsbudget med 10,2 mnkr till totalt 362,2 mnkr, i syfte att regionstyrelsen ska kunna återställa den akuta investeringsramen. Förslaget bedöms endast påverka resultatbudgeten för 2023 marginellt.

Sammantaget uppgår föreslagna ombudgeteringar inom driftbudgeten till 123,3 mnkr. Effekten för 2023 är att årets resultat försämras med motsvarande belopp från +49 mnkr till -80,8 mnkr. Det negativa resultatet för 2023 planeras att utjämnas via regionens resultatutjämningsreserv och medför därför inget återställningsbehov.

	Resultatbudget 2023 enligt strategisk plan	Ombudgetering	Reviderad resultatbudget 2023
Årets resultat, mnkr	42,5	-123,3	-80,8

Jämställdhetsperspektiv

Region Norrbotten arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i måluppfyllelsen. I denna delårsrapport med bilagor redovisas ett antal styrmått könsuppdelat samt att statistik över besök, vårdtillfällen och operat-

ioner redovisas per kön. När den könsuppdelade statistiken synliggörs finns möjlighet att på visa på skillnader som på sikt kan påverka jämställdheten mellan kvinnor och män i positiv riktning.

Barnrättsperspektiv

Barn kan påverkas indirekt av beslutet. Hur beslutet påverkar barn är svårt att bedöma därmed genomförs ingen prövning av barnets bästa inför beslutet.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och uppföljningsavdelningen, Ekonomidirektör

§ 48**Regiongemensam analysplan 2023**

Dnr 1422-2022

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna analysplan 2023. Återrapportering ska ske i regiondirektörens rapport eller muntligt.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen anser att fördjupade analyser behövs som underlag för ledning och styrning inom regionen. Arbetet med analyser av verksamheten behöver ske planerat och strukturerat baserat på prioriterade områden för fördjupad analys. Analysplanen har en viktig strategisk funktion.

Sammanfattning

Förslag till analysplan år 2023 fastställer regionens inriktning avseende analyser under det kommande året. I analysplanen lyfts strategiskt prioriterade analysområden fram. Analysplanen och resultaten av analyserna ger framför allt underlag till arbetet med planering.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Regiongemensam analysplan 2023

Ärendet**Bakgrund**

Som ett komplement till löpande mer verksamhetsanpassad och specifik uppföljningsverksamhet har strategiskt prioriterade analysområden lyfts fram genom en analysplan. Analysplanen uppdateras årligen. Analysplanen redovisas i form av rapporter, korta analyser och analysresultat.

Innehåll

I analysplan 2023 är 7 analyser inplanerade.

Kliniska perspektivet:

1. Hälso- och sjukvårdsrapporten 2023
2. Region Norrbotten i Vården i siffror 2023
3. Medicinsk kvalitet Region Norrbotten 2023

Operativa perspektivet:

4. Analys av Region Norrbottens livsstilmottagning vid Piteå hälsocentral
5. Fördjupad analys av personal och kompetensförsörjning i Region Norrbotten

Finansiella perspektivet:

6. Fördjupad analys av KPP 2023
7. Fördjupad analys av produktivitet och effektivitet i Region Norrbotten

Jämställdhetsperspektiv

Könsuppdelad statistik anges när data finns och jämställdhetsanalys bedöms relevant i förhållande till uppdragets syfte. En del data saknar könsuppdelade uppgifter.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet påverkar inte barn alls. Detta för att analyserna inte har data som omfattar barn.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och uppföljningsdirektör
Hälso- och sjukvårdsdirektör
HR-direktör